

ÚRSKURÐARNEFND UM VIÐSKIPTI VIÐ FJÁRMÁLAFYRIRTÆKI

Fjármálaeftirlitið · Suðurlandsbraut 32 · 108 Reykjavík · Sími: 525 2700 · Fax: 525 2727

Ár 2001, fimmtudaginn 6. september, er fundur haldinn í Úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki:

Mætt eru: Guðjón Ólafur Jónsson, formaður, Geir Arnar Marelsson, Gunnar Viðar, Ólöf Embla Einarsdóttir og Sölvi Sölvason.

Fyrir er tekið **mál nr. 6/2001**:

M
gegn
fjármálafyrirtækinu F

og kveðinn upp svohljóðandi

ú r s k u r ð u r:

I.

Málsmeðferð.

Málsaðilar eru M, hér eftir nefndur sóknaraðili, annars vegar og fjármálafyrirtækið F, hins vegar, hér eftir nefnt varnaraðili.

Málið barst úrskurðarnefnd hinn 18. júní 2001 með kvörtun umboðsmanns sóknaraðila, dagsettri 18. sama mánaðar. Með bréfi nefndarinnar, dagsettu 18. júní 2001, var kvörtunin send varnaraðila og þeim gefinn kostur á að tjá sig um hana og skýra sjónarmið sín. Svör varnaraðila bárust með bréfi hans, dagsettu 9. júlí 2001. Bréfin voru send sóknaraðila með bréfi, dagsettu 18. júlí 2001, og honum gefinn kostur á að koma á framfæri athugasemdum sínum. Athugasemdir bárust ekki. Málið var tekið fyrir á fundum nefndarinnar 14. ágúst og 6. september 2001.

II.

Málsatvik.

Hinn 28. mars 2000 hringdi sóknaraðili í varnaraðila og spurðist fyrir um hvort varnaraðili hefði til sölu hluti í X og hvert gengi þeirra væri. Morguninn eftir hringdi sóknaraðili að nýju í varnaraðila og lýsti yfir áhuga á að kaupa þá hluti sem varnaraðili hefði til sölu en þeir voru þá 1.930 talsins. Var gengið frá kaupum sóknaraðila á hlutum þessum síðar sama dag þann 29. mars 2000. Kaupverðið var 5,25 sterlingspund hver hlutur eða samtals 1.200.427.- miðað við þáverandi gengi sterlingspundsins. Var tilkynning um viðskiptin send hlutaskrá ofangreinds félags í ábyrgðarpósti hinn 8. júní 2000.

Með bréfi lögmanns sóknaraðila, dagsettu 20. febrúar 2001, til varnaraðila var því haldið fram að sóknaraðili hefði falið varnaraðila að annast kaup á hlutabréfum í X (sic) og hefði hann í því skyni lagt kr. 1.200.000,- inn á fjárvörslureikning sinn hjá varnaraðila. Hins vegar virtist samkvæmt þeim upplýsingum sem sóknaraðili hefði aflað sér að ekki hefði verið gengið frá umræddum kaupum fyrir hans hönd. Var því gerð krafa um að sóknaraðila yrði endurgreidd síðastnefnd fjárhæð auk dráttarvaxta. Kröfunni var hafnað með bréfi varnaraðila, dagsettu 16. mars 2001.

III.

Umkvörtunarefni.

Sóknaraðili gerir þá kröfu að varnaraðila verði gert að greiða honum kr. 1.200.427,- auk dráttarvaxta frá 29. mars 2001 (sic) til greiðsludags vegna „vanefnda á samningi um milligöngu á kaupum á hlutabréfum í X.“ Kveðst sóknaraðili hafa farið þess á leit við varnaraðila að hann annaðist um kaup á hlutabréfum í nefndu félagi og hafi hann lagt fram greinda fjárhæð til varnaraðila vegna þessa. Sóknaraðili hafi hins vegar aldrei „eftir viðskiptin“ borist nein gögn eða upplýsingar um þau og hafi því sjálfur reynt að afla upplýsinga þar um. Samkvæmt upplýsingum sem sóknaraðili kveðst hafa aflafrá nefndu félagi hafi hann hvorki verið skráður eigandi hluta í félaginu skömmu eftir kaupin né í janúar 2001. Þá er það varð ljóst í síðara sinnið hafi hann falið lögmanni sínum að endurkrefja varnaraðila um þá fjárhæð sem hann hafði afhent varnaraðila þar sem einsýnt þótti að ekki hefði verið gengið frá kaupunum.

Sóknaraðili segist enn ekki hafa fengið í hendur nein hlutabréf í X eða önnur gögn er kaupunum tengjast. Hafi hann og aldrei verið boðaður á hluthafafundi og njóti því ekki þeirra réttinda sem honum beri samkvæmt lögum um hlutafélög.

Sóknaraðili lítur svo á að háttsemi varnaraðila hafi ekki verið í samræmi við eðlilega starfshætti verðbréfafyrirtækja og hafi hagsmuna sóknaraðila ekki verið nægjanlega gætt. Vekur sóknaraðili athygli á að strangar reglur gildi um ábyrgð sérfræðinga á verkum sínum og eigi það við um varnaraðila. Sóknaraðili telur að þar sem ekki hafi verið gengið frá skráningu á hlutafjáreign hans hjá margnefndu félagi hafi varnaraðili vanefnt svo verulega skyldu sína um milligöngu um kaupin að sóknaraðili sé ekki skuldbundinn af þeim viðskiptum og eigi því rétt til endurgreiðslu þeirrar fjárhæðar sem hann lét varnaraðila hafa til ráðstöfunar.

Sóknaraðili hafnar því að honum hafi verið kunnugt um kaupin og bendir á að honum hafi aldrei borist tilkynning eða skjöl þar að lútandi. Þá hafi hann fengið þær upplýsingar frá hlutaskrá X að hann væri ekki skráður eigandi hluta í félaginu. Hafi hann því mátt ætla að frá umræddum kaupum hafi aldrei verið gengið.

IV.

Athugasemdir varnaraðila.

Varnaraðili gerir þær kröfur að öllum kröfum sóknaraðila verði hafnað. Byggir varnaraðili á því að milli aðila hafi að frumkvæði sóknaraðila sjálfs komist á bindandi samningur um kaup á 1.930 hlutum í X. Hafi sóknaraðili í samræmi við þann samning greitt kaupverðið og varnaraðili staðfest sölu hlutanna til sóknaraðila bæði munnlega og með útgáfu viðskiptakvittunar. Hafi seljandi afsalað sér öllum rétti til hlutanna hinn 29. mars, væntanlega 2000, með viðtöku kaupverðsins og sóknaraðili frá sama tíma öðlast eignarrétt yfir þeim sömu hlutum. Geti hvorugur aðili fellt niður kaupin að eigin frumkvæði án samþykkis gagnaðila.

Varnaraðili mótmælir sem röngum og þýðingarlausum fullyrðingum sóknaraðila um að hann hafi ekki fengið nein gögn eða upplýsingar um kaupin. Hafi verið gengið frá kaupunum símléiðis og sé samkvæmt íslenskum rétti ekki þörf frekari tilkynninga eða staðfestinga um kaupin. Leysi meintur skortur á slíkum tilkynningum sóknaraðila því ekki undan skuldbindingum sínum. Kveður varnaraðili kvittun hafa verið senda til sóknaraðila eftir að greiðsla samkvæmt kaupsamningi barst inn á tilgreindan reikning varnaraðila. Hafi viðskiptin síðan verið tilkynnt til viðkomandi hlutaskrár. Þar að auki

hafi sóknaraðila verið sent viðskiptamannayfirlit yfir viðskipti á árinu 2000 þar sem fram komi upplýsingar um kaup hans á hlutum í umræddu félagi. Viðurkenni sóknaraðili og í greinargerð sinni að hafa fengið þau svör frá varnaraðila að frá kaupunum hefði verið gengið og sé það í mótsögn við aðrar fullyrðingar hans.

Varnaraðili kveður ljóst að tafir á skráningu í hlutaskrá breyti engu um það að viðskiptin séu ótvírátt skuldbindandi milli aðila og ráði slík skráning ekki úrslitum um eignarréttindi. Sé og enginn ágreiningur um eignarrétt sóknaraðila að viðkomandi bréfum og sá dráttur sem orðið hafi á skráningu í hlutaskrá stafi ekki af því að eignarréttur sóknaraðila hafi verið dreginn í efa. Varnaraðili hafnar því að hafa á nokkurn hátt vanefnt skyldur sínar varðandi umrædd viðskipti. Félagið hafi sent hlutaskrá tilkynningu um viðskiptin hinn 8. júní 2000 og hafi verið kvittað fyrir móttöku tilkynningarinnar degi síðar. Hafi varnaraðili einungis tekið að sér að senda tilkynninguna en hafi á engan hátt ábyrgst gagnvart sóknaraðila að skráning í hlutaskrá færi fram. Geti varnaraðili ekki borið ábyrgð á framkvæmd einstakra hlutafélaga á skráningu í hlutaskrá.

Varnaraðili segir engar athugasemdir hafa borist frá sóknaraðila fyrir en með bréfi lögmanns hans 20. febrúar 2001. Verði ekki séð að sóknaraðili hafi gert neinar ráðstafanir gagnvart hlutaskrá X til að fá leiðréttingu mála sinna þar, enda þótt hann hafi fengið skilríki fyrir eignarréttindum sínum. Hafi sóknaraðili hvorki sýnt fram á að hann hafi orðið fyrir tjóni né óþægindum vegna tafa sem urðu á skráningu í hlutaskrá. Varnaraðili bendir á að í símtali sóknaraðila við varnaraðila hafi komið fram að X myndi senda út bréf í félaginu. Samkvæmt yfirlýsingu félagsins sé sóknaraðili skráður fyrir 1.930 hlutum. Varnaraðili vísar því á bug að reglur um ábyrgð sérfræðinga eigi við í máli þessu, svo og að viðskiptin hafi ekki farið fram örugglega og hnökralaust eða að háttsemi varnaraðila hafi ekki verið í samræmi við eðlilega starfshætti verðbréfafyrirtækja. Kveðst varnaraðili hafa rækt skyldur sínar í máli þessu af trúmennsku og fyllstu óhlutdrægni og uppfyllti að öllu leyti þær skyldur sem lagðar séu á fyrirtæki í verðbréfaþjónustu með lögum um verðbréfavíðskipti. Varnaraðili mótmælir sérstaklega kröfu sóknaraðila um dráttarvexti.

V.

Niðurstaða.

Í máli þessu liggur fyrir að sóknaraðili hafði samband við varnaraðila sérstaklega í því skyni að spyrjast fyrir um hluti í X. Var hann sérstaklega varaður við áhættu þeirri sem fylgdi slíkum kaupum en kvaðst myndu veðja á nefnt félag. Ekki verður annað ráðið af gögnum málsins en að aðilar hafi hinn 29. mars 2000 samið um að sóknaraðili keypti 1.930 hluti í félaginu á genginu 5,25 sterlingspund hvern hlut eða samtals á kr. 1.200.427.- miðað við gengi sterlingspundsins þann dag og hafi greitt tilgreinda fjárhæð inn á reikning hjá varnaraðila síðar sama dag. Var hann þar með orðinn eigandi 1.930 hluta í X. Gat sóknaraðila ekki dulist þetta og er hann skuldbundinn af kaupum þessum sem hann átti allt frumkvæði að.

Gögn málsins bera með sér að varnaraðili hafi hinn 8. júní 2000 sent hlutaskrá X í ábyrgðarpósti tilkynningu um að sóknaraðili hafi keypt 1.930 hluti í félaginu. Varnaraðili getur ekki borið ábyrgð á því hvernig eða hvenær viðkomandi félag uppfærir hlutaskrá sína. Samkvæmt ódagsettri yfirlýsingu X er sóknaraðili eigandi 1.930 hluta í félaginu. Getur hann ekki einhliða og án samþykkis gagnaðila látið kaup um hlutina ganga til baka. Þá hefur ekki á nokkurn hátt verið sýnt fram á að varnaraðili hafi staðið óeðlilega að umræddum viðskiptum eða brugðist skyldum sínum í tengslum við þau.

Með vísan til framanritaðs er óhjákvæmilegt að hafna öllum kröfum sóknaraðila.

Ú r s k u r ð a r o r ð:

Kröfum sóknaraðila M, á hendur varnaraðila F, er hafnað.

Reykjavík, 6. september 2001.

Guðjón Ólafur Jónsson

Geir Arnar Marelsson

Gunnar Viðar

Ólöf Embla Einarsdóttir

Sölvi Sölvason